

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218
Šablona	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_Zim06
Vypracoval, Dne	Mgr. Aleš Zima, 13.10.2012
Ověřeno (datum)	29.10.2012
Předmět	Základy společenských věd
Třída	3.B
Téma hodiny	Obchodní společnosti a další subjekty podnikání
Druh materiálu	PowerPointová prezentace
Anotace	Študenti získají znalosti v oblasti obchodních společností a dalších subjektů podnikání. Procvičí tuto problematiku v závěrečných otázkách a připojí svoje postřehy k danému tématu.

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Typy obchodních společností:

- 1) Osobní společnosti
- 2) Kapitálové společnosti
- 3) Družstva

Založení: Společenská smlouva
: Zakladatelská smlouva – jen u a.s.
: Zakladatelská listina – pokud je jen 1 zakladatel

Faktický vznik: Dnem zapsání do obch. rejstříku
Rejstříky vedou krajské soudy

Základní kapitál ob.s.: Součet finančních vkladů společníků

Faktický zánik: Výmazem z rejstříku

1) Osobní společnosti

a) Veřejná obchodní společnost (v.o.s.)

b) Komanditní společnost (k.s.)

- Předpokládá se osobní účast společníků na podnikání
- Společníci ručí za závazky veškerým svým osobním majetkem

a) Veřejná obchodní společnost – v.o.s.

Zakladatelem vždy **min. 2 osoby** (fyzická i právnická osoba)

Statutární orgán:

- *všichni společníci, pokud není uvedeno ve společenské smlouvě jinak*
- *každý ze společníků může plnoprávně jednat za v.o.s.*
- *vstoupit a vystoupit je možné na základě změny společenské smlouvy*

Dělení zisku:

- **všichni společníci rovným dílem**

Ručení za závazky:

- **všichni společníci nerozdílně veškerým svým osobním majetkem**
- **ručí neomezeně a solidárně, rovným dílem**

Společníci mají zákaz konkurence v oboru.

b) Komanditní společnost – k.s.

Zakladatelem vždy **min. 2 osoby**, z nichž jedna musí být tzv. **komplementář** a druhá osoba musí být **komanditista** (povinen vložit do základního kapitálu společnosti vklad ve výši 5000.- Kč)

Statutární orgán:

- Komplementář(-i)

Dělení zisku:

- Polovina zisku rovným dílem mezi všechny komplementáře, druhá polovina mezi všechny komanditisty v poměru stanoveném ve společenské smlouvě.

Ručení za závazky:

- **Komplementář(-i) veškerým svým osobním majetkem**
- **Komanditista/komanditisté jen do výše svých vkladů = min. 5000,- Kč / os., nikoliv ale svým osobním majetkem (*proto je k.s. na pomezí osobních a kapitálových společností*)**

Účast na řízení společnosti mají pouze komplementáři.

Zákaz konkurence v oboru platí pouze pro komplementáře.

2) Kapitálové společnosti

a) **Akciová společnost – a.s.**

b) **Společnost s ručením omezeným – s.r.o.**

- **Společníci neručí svým osobním majetkem, pouze majetkem firmy**

a) Akciová společnost – a.s.

- Pokud zakladatelem 2 osoby – sepsání zakladatelské smlouvy.
- Pokud je jeden zakladatel (i stát) – sepsání zakladatelské listiny
- Základní kapitál je tvořený nominální hodnotou akcií firmy.

Statutární orgán:

- 1) Představenstvo v čele s předsedou
Představenstvo nemusí být vlastníkem akcií!
- 2) Ředitel a.s. - zvolený představenstvem

Nejvyšší orgán:

- **Valná hromada akcionářů** (*všichni vlastníci akcií*)
Valná hromada vždy existuje dříve než **představenstvo**, neboť ho musí nejprve zvolit.
- Rozhodování o firemních záležitostech se tedy dělí mezi **představenstvo** (*mj. hlavní řídicí orgán*) a **valnou hromadu** (*mj. rozhoduje o využití zisku nebo o zániku firmy*).

Kontrolní orgán:

- **Dozorčí rada**
- **Kontroluje práci představenstva**

Dělení zisku:

- **Dochází k tzv. vyplácení dividend – podle toho, kolik kdo vlastní akcií**

Ručení za závazky:

- **Jen majetkem firmy**
- **Akcionáři ani představenstvo za závazky společnosti neručí**

Zákaz konkurence v oboru platí pro členy představenstva a členy dozorčí rady.

b) Společnost s ručením omezením – s.r.o.

- Zakladatelem **min. 1 osoba**, max. počet společníků je **50**
- *Sepsání společenské smlouvy (více zakladatelů),
zakladatelské listiny (jeden zakladatel)*
- Základní kapitál je min. **200 000,- Kč** a vznikne z vkladů společníků.
- Minimální vklad společníka je přitom **20 000,- Kč** a v okamžiku zápisu do obch. rejstříku stačí, aby bylo splaceno alespoň **30%** z tohoto vkladu. Celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí činit min. **100 000,- Kč**.
- Pokud je s.r.o. tvořeno **jediným společníkem**, musí on sám při zápisu učinit vklad ve výši celého základního kapitálu (**200 000,- Kč**).

Statutární orgán:

- 1 nebo více jednatelů
- Minimálně jednou ročně svolává valnou hromadu

Nejvyšší orgán:

- Valná hromada společníků
- Jedině tento orgán může rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech firmy (*rozsah rozhodovacích práv konkrétního společníka se odvíjí od výšky jeho vkladu*)

Kontrolní orgán:

- Nepovinně se zřizuje kontrolní orgán: **Dozorčí rada**

Dělení zisku:

- **Mezi společníky dle výše jejich vkladu**

Ručení za závazky:

- 1) Společníci rovným dílem do výše upsaných vkladů**
- 2) Majetkem firmy**

Zákaz konkurence v oboru platí pro jednatele a členy dozorčí rady.

3) Družstva

- Přísně vzato dle Obchodního zákoníku nepatří družstva do obchod. společností a tvoří zcela samostatný typ podnikání.
- Společenství neuzavřeného počtu osob
- Slovo družstvo v názvu je povinné
- Podmínka členství – splacení členského vkladu určeného stanovami
- Členem může být právnická osoba a osoba fyzická od 15 let věku
- Zakladatelem min. 5 členů (fyzických osob) nebo 2 osoby právnické, kteří uhradili členský
vklad = v součtu min. 50 000,- Kč
- Základní kapitál je tvořený členským vkladem. (50.000,- Kč)

Statutární orgán:

- **Představenstvo**

Nejvyšší orgán:

- **Členská schůze (nejméně jednou ročně)**

Rozhodování o nejrůznějších záležitostech firmy se dělí mezi představenstvo a členskou schůzi.

Kontrolní orgán:

- **Kontrolní komise**

Ručení za závazky:

- **Majetkem družstva, členové neručí**

Funkční období členů všech orgánů družstva nesmí přesáhnout 5 let.

Živnosti

Def.: Je to podnikatelská činnost provozovaná dle živnostenského zákona, živnostník je v evidenci vedený jako „fyzická osoba“.

Živnostník se označuje jako OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná).

Živností není činnost advokátů, notářů, lékařů a některých jiných profesí – podnikají na základě speciálních zákonů = nelze je proto nazvat živnostníky, lze je nazývat jen jako OSVČ.

Zároveň je ale můžeme označit za podnikatele

Typy živností

1) Ohlašovací

- a) **Volné** – pro jejich provozování neexistují žádné zvláštní podmínky (*př.: nákup za účelem prodeje – obchodníci*)
- b) **Vázané** – udělení živnosti je vázané na splnění určitých podmínek (*např. maturita, odborná zkouška aj.*) (*př.: vedení účetnictví, opravy elektrospotřebičů, průvodcovství*)
- c) **Řemeslné** – nutnost vyučení v oboru nebo jiná zkouška

2) Koncesované

- živnost lze provozovat po udělení koncese = speciální povolení
- o koncesi žádáme na živnostenského úřadu, který pak osloví příslušný orgán státní správy (*např. ministerstvo*), jenž o koncesi rozhodne
- živnostenský úřad není samostatná instituce (*jako třeba katastrální úřad*), v praxi se jedná o živnostenský odbor městského úřadu
- pro počet koncesí v určitém oboru není žádný max. limit, živnostníků může být kolik chce, řídí se trhem
- udělení koncese se již nepotvrzuje koncesní listinou, neboť byla nahrazena výpisem z živnostenského rejstříku (*už se neuděluje ani živnostenský list – také nahrazen výpisem*)

Př.: Směnárný, taxislužby

Podmínky získání živnosti

a) Všeobecné

- zletilost, svéprávnost, bezúhonnost,
- daňová bezdlužnost vůči státu prokázaná potvrzením od FÚ

b) Zvláštní

- odborná způsobilost aj. (*viz Typy živností*)

Zánik živnostenského oprávnění

- **Smrtí podnikatele**
- **Zánikem právnické osoby (pokud je zakladatelem)**
- **Uplynutím doby, na kterou je živnost zřízena**
- **Rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění**

Další subjekty podnikání

1. Státní podniky– s.p.

- majetek je vlastnictvím státu, stát neručí za závazky
- lesy ČR

2. Rozpočtové organizace – rozp.org.

- výdaje hradí stát, příjmy jdou státu
- úřady, hasiči

3. Příspěvkové organizace – p.o.

- stát poskytuje příspěvek na činnost, jinak ale hospodaří samostatně
- školy

Otázky k textu:

1. Jaké znáte typy obchodních společností?
2. Jaké máme osobní společnosti
3. Jaké máme kapitálové společnosti?
4. Může obchodní společnost založit jedna osoba, pokud ano kterou?
5. Jaká je výše základního kapitálu u s.r.o.?
6. Jak se dělí zisk u akciových společností?
7. U kterých společností se ručí svým osobním majetkem?
8. Jaké znáte typy živností?
9. Na základě jakých podmínek si založíte živnost?
10. Co je to vázaná živnost?
11. Jaké znáte další subjekty podnikání?
12. Kdo vlastní majetek státních podniků?
13. Ve které obchodní společnosti by jsi chtěl v budoucnu být zainteresován a proč?
14. Jsou notáři, lékaři živnostníci?
15. Co znamená zkratka OSVČ?

Literatura a zdroje

BARTONÍČKOVÁ , K.; BUČEK, L.; MICHALČÁKOVÁ, G.; MOCHŤÁK, J.; PANOVSÁ, K.;
RABINSKÁ, I.; SVOBODA, J.; ZAPLETAL, L.; WAWROSZ, P. *Občanský a společenskovední základ -
přehled středoškolského učiva*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009, 272 s. ISBN 978-80-251-2631-8

DVOŘÁK, J.; EMMERT, F.; KATRŇÁK, T.; KRAUSOVÁ, M.; MUŽÍKOVÁ, O.; SOJKA, M.; ŠVELA, M.;
ŠÍMOVÁ, B.; ŠVANDOVÁ, B.; TARÁBKOVÁ, M.; VALACH, M.; VOŇKOVÁ, E. *Odmaturuj ze
společenských věd*. Vyd. 1. Brno: Didaktis, 2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0

ŠVARCOVÁ, J. a kol. *Ekonomie – stručný přehled*. Zlín: CEED, 2006, 295 s. ISBN 80-903433-3-3

BELLOVÁ, J.; ZLÁMAL, J.; MENDEL, Z.; NAVRÁTILOVÁ, P. *Občanský a společenskovední základ -
ekonomie* Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2011, 112 s. ISBN 978-80-7402-093-3